

Pierre Plottu, Maxim Macé

Ryssarna retirerar i Ukraina. Bekymmersamt för "Putinsfären" i Frankrike

Ur *Libération*, 14 september 2022

Åtskilliga Putin-kramare, liksom många andra som haft illusioner om den ryska krigsmaktens styrka, fick en ordentlig tankeställare när ukrainarna på mindre än en vecka befriade över 8000 km² i nordöstra Ukraina (Charkiv-provinsen). Men det finns tyvärr fortfarande sådana som tror att Ryssland har flera ess i rockärmen och att de därför kommer att segra.

Men de enda "ess" som Moskva under den senaste tiden plockat fram, är utökade terrorbombningar av civila mål. Såsom (14/9), när de med Khinzal- och Iskanderrobotar (dessa är mycket dyra), bombade en vattenkraftsdamm som reglerar vattenflödet i floden Inhulets, vilket ledde till översvämningar, bl a i staden Kryvyi Rih.¹ Den militära betydelsen av detta är mycket liten (kan tillfälligt försvåra överfarten över floden), medan det för civilbefolkningen som bor i flodens närhet kan få mycket svåra följder: översvämningar, elproduktionen slås ut (kraftverket kan inte leverera elektrisk ström), tillgången till dricksvatten förstörs m m.²

När Moskva i februari startade "specialoperationen" sades det att den syftade till att befria befolkningen i Ukraina från "nazisterna". Att man nu tillgriper omfattande terror som främst drabbar civila, visar att det var tomma ord: på detta sätt vinnas inga sympatier bland ukrainarna, tvärtom. Det visar bara att man är ute efter att i så stor utsträckning som möjligt försvåra livet för vanligt folk. Det handlar om hämnd därför att man inte lyckats militärt.

Den senaste tidens militära framgångar för Ukraina, liksom den ryska terrortaktiken, har fått många pro-ryska element att tänka till och i vissa fall även omvärdera de gamla ståndpunkterna och se mer kritiskt på den ryska propagandan. Detta är något som har varit tydligt i flera länder där det varit vanligt att man tidigare okritiskt svalt den ryska krigspropagandan, t ex i delar av den indiska pressen.

Detta gäller även Frankrike där det sedan länge funnits sympatier för Ryssland, i synnerhet inom den yttersta högern, men även i andra politiska riktningar, såväl traditionell höger som delar av vänstern (exempelvis har även vänsterledaren Jean-Luc Mélenchon haft en del bekymmer med att orientera sig i samband med den ryska invasionen). För att förstå detta bör man ha i åtanke att den traditionella högern i Frankrike har en lång nationalistisk tradition med rötterna i Charles de Gaulles nationalism och emellanåt USA-kritiska hållning. Likaså hade Frankrike tidigare ett starkt kommunistparti med starka band till Sovjetunionen.

Den följande artikeln visar att de senaste händelserna medfört att även i franska kretsar som hittills varit okritiska eller t o m stött den ryska invasionen, har man nu problem att orientera sig.

Martin F

¹ Detta är en tidig ukrainsk rapport om det skedda: [Kryvyi Rih flooding: Dam blown up at night to lower water level.](#)

² Efter ett par dagar, då ukrainarna fått kontroll över vattenflödet, raketbombade ryssarna en annan del av kraftverksdammen, som på nytt ökade vattenflödet. Återigen var det främst civila som drabbats, medan de militära följderna är övergående.

Den Kremlevänliga sfären i Frankrike befinner sig mellan förnekande och konspirations-teorier inför den ukrainska motoffensiven.

Nu skulle vi allt få se. Kyiv skulle falla på tre dagar. Och den ”ukro-nazistiska” armén skulle falla ihop inför ryssarnas kraft. Sen var det Vladimir Putin, en förfaren schackspelare, som bytt till en ny strategi och då skulle allt totalt kullkasta. Och sedan, och sedan ...

Och sedan kom den ukrainska motoffensiven och korten ser helt annorlunda ut ute i terrängen. Så annorlunda att ”det inte längre går att utesluta en fullständig återerövring av förlorat territorium”, som den tidigare franska arméöversten och historikern Michel Goya säger till *Libération*.

Allt har lett till att det kärvar rejält i programvaran för den Putinvänliga sfären i Frankrike - en sfär som hela tiden upprepat och spridit Kremls version, stundtals nästan karikatymässigt.

”Segern kommer hur som helst att vara vår”, twittrade i lördags Xavier Moreau (37 000 följare), närstående Alain Soral³ och administratör av en blogg med ”geopolitiska och ekonomiska analyser av alla områden, länder och kontinenter”. En blogg som är hårt kritiserad för att sprida desinformation. Moreau kan också tillgodoräkna sig 180 000 följare på sin YouTube-kanal.

Några timmar tidigare hade Moreau ändå, också det på Twitter, gett uttryck för bestörtning färgad av pessimism. ”Blixtoffensiv från Kiev i Charkivregionen. Rysk reträtt. Svidande militärt bakslag för ryssarna.” En snabbt uttraderad tweet ... och ersatt med en karskare hållning.

Ner i skyttegravarna

De svängningarna utgör en perfekt illustration till den häpenhet, för att inte säga panik, som drabbat de ryssvänliga kretsarna i Frankrike inför uppgifterna om framgången för den ukrainska motoffensiven. En blixtattack som bokstavligen talat knäckte de ryska styrkorna och kastade tillbaka dem flera mil från fronten.

Även den Putinvänliga sfären i Frankrike fick krypa ihop i skyttegravarna. En del av dem har plockat fram sandsäckarna och bestämt sig för att hålla ställningarna till varje pris och så finns några andra, som valt att göra en taktisk reträtt.

Exempelvis nationalekonomen Jacques Sapir⁴, vars användarnamn på Twitter, där han räknar 42 000 följare, är ”rysseuropa”. Det var han som för fem månader sedan högt och ljudligt på *Le Media*, vänsterorganisationen *La France Insoumise* web-tv-kanal, proklamerade att det var ”oundvikligt att Ukrainas armé skulle falla ihop”. Efter en lång tystnad vågar han sig inte längre på några militär-strategiska analyser. De senaste dagarna har han framför allt talat om den ryska ekonomins dynamik... Eller så nöjer han sig med att vidarebefordra kommentarer av dem som säger att ”fas 2 i Donbas baserad på artillerield och attacker mot städer är

³ Alain Soral, f 1958, fransk-schweizisk ideolog, essäist och filmmakare. Påstår sig själv ha tillhört kommunistpartiet. Medlem av *Front national* till 2009. Har därefter grundat en egen organisation, *Égalité et Réconciliation* [Jämlikhet och försoning] samt ett eget förlag *KontreKulture*. Flera gånger dömd, bl a en fängelsestraff 2019, för rasism, antisemitism, uppmuntran till rashat, förnekande av Förintelsen och försvar av brott mot mänskligheten. På *Fib/Kulturfronts* hemsida häromåret framställd som framstående europeisk dissident.

⁴ Jacques Sapir, f 1954, internationellt ansedd för sina studier av sovjetisk makroekonomi från andra världskriget fram till Sovjetunionens fall. Ledande debattör på nejsidan inför folkröstningen 2005 om förslaget till ny EU-konstitution. Framträdande som försvarare av Putins politik.

avslutad. Därmed har det strategiska formatet på de ryska operationerna blivit ett annat". Allt går som planerat, madame tsarhustrun.

Rentvå ryssarna

Det finns också de, de mest ihärdiga, som inte vill låtsas om den ukrainska framryckningen. Ofta i anonym form, som den twittrare som i måndags mellan två utbrott om en komplott, förkunnade att Ryssland, "världens näst största militärmakt", förstås hade full kontroll på läget: "Om de vill kan de uttradera Ukraina från kartan på en förmiddag. Men än så länge har de försökt skona civilbefolkningen så mycket som möjligt." Ett synsätt som upprepats av en del andra kända namn i bloggofären som advokaten Régis de Castelnau (32 000 följare på Twitter), som i slutet av augusti hade slagit fast att det aldrig skulle bli någon motoffensiv. Nu kritiserar han de som "förväxlar motattack med motoffensiv" och upprepar icke verifierade uppgifter om att motattacken "leds av utlänningar under Natos ledning".

En konspiratorisk version, som hävdar att det är "legosoldater från Academi" (det stora amerikanska privata militära bolaget, f d Blackwater), som lett den ukrainska offensiven mot Charkiv. En av de första i Frankrike att lyfta fram det är ingen annan än Christelle Néant, grundare av den separatistvänliga sajten *Donbass Insider* (nära 200 000 klick, främst i Frankrike, i augusti). Ett sätt att försöka rentvå den ryska armén för motgången, frånta Volodymyr Zelenskyj all del i framgången och lyfta fram scenariot av Natos krig via ombud.

"Putin har en plan"

Bland de mest ihärdiga Putinanhängarna återfinner man också fanatikerna i rörelsen franska QAnon. Trumpanhängare övertygade om att USA-staten infiltrerats av, rent av övertagits av, en femtekolonn av "satanister och pedofiler". Traditionellt har de varit stora beundrare av Putin. En person som ju faktiskt skyddar sitt land från de progressivas "vansinne" och HBTQ. De är vana vid friktion och ger prov på en viss smidighet för att kunna hålla fast vid sin linje om ett Ryssland som inte kan besegras. På rörelsens främsta sajt, gactus.fr (med cirka 500 000 klick per månad i genomsnitt) finns de senaste dagarna nästan inget om de senaste ryska motgångarna.

Ändå tycks situationen oroa dem en del att döma av deras diskussionsforum på appen Telegram. Men också där härskar optimismen: "Putin hade aldrig deltagit på olika evenemang i Moskva, såsom Stadsdagarna [i helgen, red.], om läget varit kritiskt i kampen mot NWO ["New World Order", Nya världsordningen, de som påstås ligga bakom en stor internationell konspiration], säger en användare. Som avslutar med att "Putin visar att han har en plan".

Lite bonus: bland anhängarna till QAnon gläder man sig närmast. Fortsättningen av kriget och den internationella energikrisen kommer att leda till ett misslyckande för "the great reset", den stora omvandlingen, denna fantasi om att Ekonomiskt forum i Davos och dess grundare Klaus Schwab har en plan på att förslava världens folk via ett ekonomiskt sammanbrott.

Översättning: Björn Erik Rosin